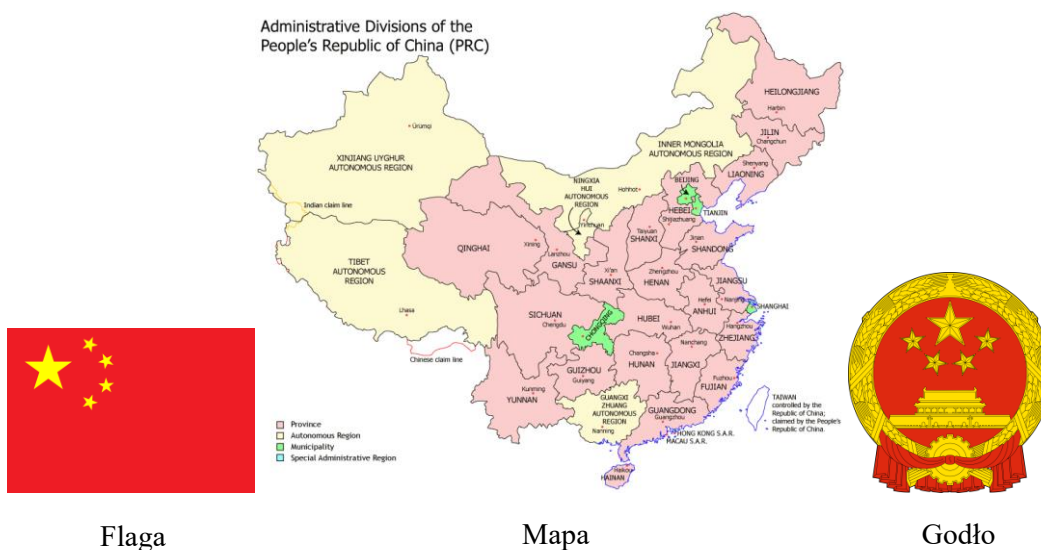

CHIŃSKA REPUBLIKA LUDOWA

1. Podstawowe informacje i sytuacja gospodarcza

Dane ogólne

Powierzchnia:	9,6 mln km ²
Ludność:	1,415 mld
Waluta:	Renminbi (juan)
Ustrój:	Republika socjalistyczna o systemie jednopartyjnym
Podział administracyjny:	22 prowincje, 5 regionów autonomicznych, 4 miasta wydzielone, 2 specjalne regiony administracyjne (Hongkong i Makau)
Religia:	Obowiązuje ateizm państwowy
Głowa państwa (przewodniczący):	Xi Jinping
Premier:	Li Qiang
Minister handlu:	Wang Wentao

Najważniejsze wskaźniki makroekonomiczne

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
PKB (w mld USD)	12062,2	13368,07	14341,0	14862,6	17759,3	18100,0	18270,3	18748,0
PKB na 1 mieszkańca (w tys. USD)	8677	9580	10099	10,38	12572,1	12813,8	12960,3	13312,7
PKB (wzrost w %)	6,9	6,7	6,1	2,3	8,5	3,0	5,2	4,6
Inflacja (w %)	1,55	2,1	2,9	2,4	0,9	1,9	0,2	0,2
Bezrobocie (w %)	3,9	3,8	3,6	3,8	4,0	4,2	5,2	5,1
Eksport towarów (w mld USD)	2216,2	2417,4	2498,4	2591,1	3370,0	3612,8	3379,0	3576,7
Import towarów (w mld USD)	1740,3	2022,3	2076,9	2055,7	2689,8	2737,1	2556,9	2585,9
Bezp. inwestycje zagr. W ChRL (w mld USD)	166	235	187	253	334	190	51,34	18,56
Bezp. inwestycje ChRL za granicą (w mld USD)	138	143	136	154	128	b.d.	147	162
Średnie mies. Wynagrodzenie – miasta (RMB)	6193	7034	b.d.	9004	b.d.	b.d.	10266	10313

Źródło: IMF, OECD, rząd ChRL, Statista

2. Polityka gospodarcza

Polityka reform, modernizacji i otwarcia na świat zewnętrzny, którą rozpoczął Deng Xiaoping w 1978 r., umożliwiła Chinom rozwój społeczno-gospodarczy na bezprecedensową skalę. Obecnie Chińska Republika Ludowa jest jedną z czołowych gospodarczych i politycznych potęg w skali globalnej. W roku 2024 Chiny utrzymały pozycję największego eksportera i drugiego największego importera na świecie (za Stanami Zjednoczonymi). Szacuje się, że w tym samym roku ChRL odpowiadała za 19,45% światowego PKB.

Chiny zdobyły silną pozycję zwłaszcza w handlu międzynarodowym. W 2023 roku miały wyeksportować towary o wartości 337,9 mld USD i zaimportować równowartość 255,6 mld USD. Wśród najważniejszych kierunków chińskiego eksportu w 2023 roku należy wyróżnić: USA (14,83%), Hongkong (8,12%), Japonia (4,66%), Korea Południowa (4,41%), Wietnam (4,07%), oraz Indie (3,48%). Jednocześnie najważniejszymi źródłami chińskiego importu były: Korea Południowa (7,59%), USA (6,92%), Australia (6,7%), Japonia (5,99%), Rosja (5,05%), Brazylia (4,91%), Niemcy (4,9%), i Tajwan (4,7%).

W tym samym roku ChRL eksportowały i importowały usługi o wartości szacowanej na 871,9 mld USD.

Po spadku wskaźnika chińskich bezpośrednich inwestycji wychodzących w 2022 roku, ich wartość ponownie zaczęła wzrastać, by w 2024 r. wynieść rekordowe 162 mld USD. Według danych Chińskiego Ministerstwa Handlu, w roku 2023 najważniejszymi odbiorcami tych inwestycji były Hongkong, Brytyjskie Wyspy Dziewicze, Japonia, Korea Południowa i Singapur. Z kolei wartość inwestycji bezpośrednich napływających do Chin drastycznie spadła, ze 190 mld USD w 2022 roku, do 51,34 mld USD w 2023 roku i jedynie 18,56 mld USD w 2024 roku. Klimat inwestycyjny w tym kraju uległ w ostatnich latach pogorszeniu ze względu na sytuację wewnętrzną i rosnące napięcia w stosunkach z USA.

Na uwagę zasługuje rola Hongkongu jako pośrednika we współpracy handlowo-inwestycyjnej między Chinami a światem zewnętrznym. W 2023 r., Specjalny Region Administracyjny Hongkong był odbiorcą 8,1% chińskiego eksportu. W dodatku w 2022 r. 72,6% bezpośrednich inwestycji zagranicznych napłynęło do Chin przez Hongkong (137,2 mld USD), a zarazem ten region był odbiorcą 59,8% chińskich inwestycji bezpośrednich (97,5 mld USD).

Promowana przez Chiny od czasu wystąpienia światowego kryzysu finansowego internacjonalizacja ich własnej waluty przynosi zauważalne skutki. Porozumienia o rozliczeniach handlowych we własnych walutach z Chinami (jako opcja w stosunku do rozliczeń wyłącznie w walutach wymiennalnych) zawarły banki z takich krajów jak m. in. Wielka Brytania, Francja, Rosja, Brazylia,

Japonia, Indie, Chile, Arabia Saudyjska i RPA. Od 1 października 2016 roku w skład koszyka walut SDR (Specjalnych Praw Ciągnięcia), obok dolara amerykańskiego, euro, jena japońskiego i funta brytyjskiego dołączył także chiński juan.

Sytuacja gospodarcza w Chinach

W roku 2024 ChRL wciąż mierzyła się z problemami, z którymi walczy już od kilku lat. Pandemia COVID-19 miała bardzo negatywny, długofalowy wpływ na niemal wszystkie sektory gospodarki tego kraju. Około 1/3 PKB ChRL w 2024 roku została wytworzona przez eksport. Mimo iż przemysł nadal wykazuje odporność, ucierpiały usługi i sektor budowlany. Spadkowy trend na rynku nieruchomości prawdopodobnie się zatrzymał, lecz jednocześnie nie widać perspektyw na poprawę, a proces normalizacji może potrwać jeszcze kilka lat ze względu na znaczną liczbę niesprzedanych mieszkań i niedokończonych projektów. Wyzwaniem pozostaje wysokie zadłużenie rządów prowincjonalnych.

Według chińskiego urzędu statystycznego wzrost PKB w roku 2024 miał wynieść ok. 5%, jednak niezależni analitycy, m.in. z Rhodium Group czy Banku Finlandii, podważają prawdziwość tych szacunków, sugerując raczej 3-4% wzrostu. Niektórzy ekonomiści są wręcz skłonni szacować, że faktyczny wzrost w ostatnich 3 latach wyniósł zaledwie 2%. Od 2022/2023 roku chiński urząd statystyczny przestał publikować szereg oficjalnych danych, takich jak wskaźnik bezrobocia w grupie wiekowej 16–24, krajowa sprzedaż gruntów czy nawet poziom produkcji sosu sojowego.

Na chwilę obecną w większości sektorów produkcyjnych w Chinach pojawia się nadprodukcja. Stan ten jest najgorszy w historii chińskiej gospodarki. Ostatnia reforma strony podaźowej chińskiej gospodarki koncentrowała się na czterech aspektach: regulacji cen, ukróceniu lokalnego protekcyjizmu, poprawie dostępu do rynku oraz ograniczeniu lokalnych subsydiów. Część analityków wskazuje jednak, że pierwsze dwa punkty nie adresują powodów powstawania nadprodukcji w ChRL, a z kolei ostatnie dwa kolidują z innymi priorytetami chińskiej polityki przemysłowej. Dla poprawy sytuacji gospodarczej nie potrzeba więcej wsparcia po stronie podaży, a niezbędne są stymulatory strony popytowej. Szczególnie, że w obliczu presji deflacyjnej wszelkie fiskalne pakiety stymulacyjne mają zdecydowanie niższe oddziaływanie.

Chiny stymulują produkcję produktów high-tech znacznie powyżej wewnętrznego zapotrzebowania (ponad 2 lub nawet 3 razy więcej). Polityka przemysłowa rządu odbija się na produktywności chińskiej gospodarki, co przejawia się w dużej ilości tzw. firm-zombie, sztucznie podtrzymywanych przy życiu dzięki wsparciu państwa. Brak możliwości absorpcji nadprodukcji na lokalnym rynku wywołuje presję na eksport. Chińskie firmy korzystają z tej ścieżki do zbycia krajowej nadprodukcji.

Niski popyt może sprawić, że Pekin nie będzie w stanie wykorzystać dóbr z nadmiarowej produkcji towarowej w związku z wysoce prawdopodobnym konfliktem handlowym z USA i spodziewanymi

ograniczeniami w eksporcie do tego kraju. Aby walczyć z negatywnymi efektami powyższych zjawisk, Chiny będą usiłowały przetransformować gospodarkę z napędzanej eksportami do bardziej samowystarczalnego modelu opartego na konsumpcji. Rzeczywiste pobudzenie konsumpcji wewnętrznej prawdopodobnie wymagałoby jednak szeregu strukturalnych reform, które mogą okazać się trudne do zrealizowania zarówno z powodów ekonomicznych, jak i politycznych.

Inicjatywa „Pasa i szlaku”

Inicjatywa „Pasa i Szlaku” (*Belt and Road Initiative* - BRI) została ogłoszona przez przewodniczącego ChRL Xi Jinping w 2013 r. Początkowo była przedstawiana jako szeroko zakrojony projekt integracji regionalnej, ukierunkowany na budowę nowych oraz rozwijanie istniejących połączeń morskich i lądowych między Chinami a Europą, Bliskim Wschodem i Afryką w celu zwiększenia wymiany handlowej i współpracy inwestycyjnej. Docelowo miała doprowadzić do powstania efektywnej i wydajnej sieci dróg, linii kolejowych, portów, lotnisk, gazociągów i rurociągów, sieci telekomunikacyjnych łączących państwa leżące wzdłuż starożytnego Jedwabnego Szlaku.

W przeciągu kilku ostatnich lat zakres BRI w praktyce rozszerzył się zarówno geograficznie, jak i tematycznie. Jej globalny zasięg obejmuje obecnie także kraje Ameryki Środkowej i Południowej, a pod względem tematycznym inicjatywa – pierwotnie planowana jako projekt ukierunkowany na rozwój połączeń infrastrukturalnych – obejmuje obecnie m. in. współpracę w dziedzinie badań i rozwoju, czy zapobiegania katastrofom naturalnym i degradacji środowiska naturalnego.

Szacuje się, że realizacja celów BRI będzie wymagać zmobilizowania przez Chiny funduszy o wartości ok. 1 mld USD w ciągu kolejnych 10 lat. W 2018 r. wartość dotychczas uruchomionych lub uzgodnionych w ramach BRI projektów szacowano na 250 mld USD.

Założenia XIV planu pięcioletniego na lata 2021-2025

W marcu 2021 r. na zjeździe Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych zatwierdzony został XIV Plan Pięcioletni. W proces konsultacji nowej strategii zostało zaangażowane bezpośrednio najwyższe kierownictwo KPCh, co świadczy o ogromnym znaczeniu omawianego zagadnienia. Priorytetowe znaczenie ma odgrywać koncepcja „podwójnego obiegu gospodarczego”, która ma przyczynić się m. in. do zniwelowania ryzyka związanego z wpływem światowej gospodarki na chiński rynek, a przede wszystkim do ograniczenia negatywnych skutków amerykańskiej polityki wobec Państwa Środka.

Fundamentami gospodarki podwójnego obiegu ma być pogłębienie reform strony podażowej oraz wykorzystanie ogromnego potencjału rynku wewnętrznego. W „gospodarce podwójnego obiegu” funkcjonują dwa powiązane ze sobą systemy produkcji oraz przepływu towaru i usług. System obiegu krajowego jest systemem podstawowym, a system wymiany handlowej z zagranicą ma być systemem

pomocniczym. Kluczową kwestią ma być stworzenie na wewnętrznym rynku prawidłowo działających powiązań między podażą a popytem, w których nacisk położony jest nie tylko na produkcję i konsumpcję, lecz również na dystrybucję i obieg towarów i usług, co wymaga udoskonalenia działania łańcuchów dostaw oraz technologicznych innowacji. W przypadku obiegu zewnętrznego celem będzie stworzenie systemu mającego dostarczać surowce i komponenty na potrzeby produkcji krajowej oraz umożliwienie pozyskania technologii i kapitałów dla jak najlepszego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

Ponadto koncepcja „podwójnego obiegu gospodarczego” zwraca uwagę na pozyskanie przez chińskie przedsiębiorstwa technologii, które umożliwią im wytwarzanie zaawansowanych technologicznie produktów. Realizacja tego punktu będzie mogła być możliwa poprzez współpracę krajowych firm oraz dzięki przejmowaniu zagranicznych przedsiębiorstw, które posiadają technologie i know-how. Kolejną ważną kwestią jest zrealizowanie celu związanego z kontrolą nad łańcuchami produkcji, który jest możliwy poprzez wymuszanie na zagranicznych firmach lokalizacji produkcji. W interesie rządu chińskiego jest związanie się firm zagranicznych z rynkiem chińskim, gdyż to ułatwia nad nimi kontrolę.

XIV Plan Pięcioletni ma przygotować Chiny do długotrwałej realizacji ze Stanami Zjednoczonymi, których polityka *decouplingu* wpłynęła negatywnie na chińską gospodarkę, a przede wszystkim na sektor technologiczny. Rezultatem wdrożenia nowej strategii ma być bowiem „zredukowanie zależności od Ameryki przy jednoczesnym zwiększeniu zależności reszty świata od Chin”. Niemniej w 2025 roku, w obliczu możliwego konfliktu handlowego z USA, Chiny nadal pozostają w dużej mierze zależne od popytu zagranicznego.

Wdrożenie nowej, chińskiej koncepcji będzie miało bezpośredni wpływ na polskie przedsiębiorstwa, które mogą negatywnie odczuć te zmiany. Polskie przedsiębiorstwa powinny przede wszystkim przygotować się na rosnącą chińską konkurencję zarówno na polskim, jak i na zagranicznych rynkach we współpracy z polskimi agencjami państwowymi.

3. Ramy prawno-traktatowe współpracy gospodarczej

a) UE - Chiny

Podstawowym dokumentem prawnym regulującym współpracę UE - Chiny jest „Umowa o handlu i współpracy” (*EU – China Trade Cooperation Agreement*) z 1985 roku.

W 2007 r. UE i Chiny rozpoczęły negocjacje nowej umowy o partnerstwie i współpracy (*Partnership and Cooperation Agreement - PCA*).

W 2021 r. weszła w życie umowa UE – Chiny ws. Współpracy w zakresie oznaczeń geograficznych i ich ochrony.

W 2013 r. UE i Chiny rozpoczęły negocjacje ws. Kompleksowej umowy inwestycyjnej (CAI). 30 grudnia 2020 r. Komisja Europejska ogłosiła zakończenie negocjacji i osiągnięcie politycznego porozumienia w sprawie CAI. Prace techniczne nad ostatecznym tekstem porozumienia nadal trwają. Przedstawienie Radzie UE projektów decyzji ws. podpisania i zawarcia CAI było planowane na przełomie 2021/2022 r. Następnie umowa miała zostać przekazana do Parlamentu Europejskiego. Proces ten został jednak wstrzymany w związku z przyjęciem przez UE w marcu 2021 r. sankcji wobec Chin i natychmiastowymi kontrsankcjami wobec UE.

b) Polska – Chiny

Podstawę prawną dwustronnych stosunków gospodarczych stanowią m.in. :

- I. Umowa między Rządem PRL a Rządem ChRL o cywilnej komunikacji lotniczej, podpisana w Pekinie w dniu 20 czerwca 1986 r.;
- II. Umowa między Rządem PRL a Rządem ChRL w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, zawarta w Pekinie 7 czerwca 1988 r.;
- III. Umowa między Rządem PRL a Rządem ChRL w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, zawarta w Pekinie w dniu 7 czerwca 1988 r.;
- IV. Umowa między Rządem RP a Rządem ChRL o współpracy w transporcie morskim, podpisana w Warszawie, w czerwcu 2004 r.;
- V. Umowa między Rządem RP a Rządem ChRL o współpracy gospodarczej, podpisana w Warszawie, w czerwcu 2004 r.;
- VI. Porozumienie między Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi RP a Ministrem Rolnictwa Chińskiej Republiki Ludowej o współpracy w ramach Polsko-Chińskiego Centrum Nauki i Technologii Rolnej, podpisane w Poznaniu, w dniu 21 września 2015 r.

4. Wymiana handlowa z Polską (w mln USD)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Wzrost 2023/2024
OBROTY	33777,1	35585	40997,8	45911,9	56585,80	50 690	54 035	8%
EKSPORT	2497,8	2969,6	3380,6	3061,90	2970,20	3058	3304	8%
IMPORT	31279,3	32615,4	37617,2	42850,00	53615,60	47632	50731	7%
SALDO	-28781,6	-29645,8	-34236,6	-39788,10	-50645,40	-44574	-47427	X

Źródło: GUS

W 2024 roku Chiny zajmowały 2. miejsce na liście największych partnerów handlowych Polski (po Niemczech). Obustronne obroty handlowe odnotowują stały wzrost od wielu lat.

Chiny pozostają państwem, z którym Polska odnotowuje największy deficyt handlowy, utrzymujący się regularnie w stosunku 15:1 nad eksportem, chociaż obecnie jest on niższy niż 2022 roku.

Na rok 2024 w polskim eksporcie do Chin najważniejsze miejsca zajmowały: miedź rafinowana, części silników, artykuły rolno-spożywcze (mleko, śmietana), przekształtniki, obuwie i płyty drewniane.

Na import z ChRL składały się głównie smartfony, notebooki i laptopy, części i akcesoria telewizorów, kamer, komputerów i laptopów, telewizory i radioodbiorniki oraz baterie litowo-jonowe.

5. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Inwestycje chińskie w Polsce

Określenie dokładnej wysokości chińskich inwestycji w Polsce staje się coraz trudniejszym zadaniem ze względu na kilka czynników. Po pierwsze, nie wszystkie chińskie inwestycje są realizowane za pośrednictwem Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu S.A. Po drugie, znacząca część chińskich inwestycji jest realizowana za pośrednictwem spółek zarejestrowanych w krajach trzecich. Mimo tych niejasności, pewnym jest że chińscy inwestorzy stanowią obecnie niewielki procent FDI wpływającego na teren Polski. ChRL zajmuje dopiero 17. miejsce w rankingu wartości inwestycji realizowanych w ramach Polskiej Strefy Inwestycji (PSI).

Według danych NBP całkowita wartość inwestycji chińskich w Polsce pod koniec 2023 roku wyniosła 1,68 mld EUR (Wliczając inwestycje z Hongkongu i Makau). Według strony chińskiej wartość tych inwestycji wyniosła 4 mld EUR.

Do najważniejszych chińskich inwestorów w Polsce należą następujące podmioty: Ningbo Ronbay Energy Technology (elektromobilność, zakład w Koninie), Hongbo Clean Energy Europe (sprzęt oświetleniowy, zakład w Opolu), MINTH Poland (elektromobilność, zakład w Szprotawie), Capchem (elektromobilność, zakład w Śremie), Guotai Huarong (elektromobilność, zakład w Oławie), Nuctech (urządzenia kontroli bezpieczeństwa, zakład w Kobyłce), TCL Corporate Research (centrum R&D w Warszawie).

Wśród chińskich inwestycji w Polsce dominują przejęcia już istniejących przedsiębiorstw z polskim lub zagranicznym kapitałem oraz fuzje. Działania UE w kierunku ograniczenia subsydiowanego importu z Chin mogą sprawić, że część chińskich firm przeniesie swoją produkcję do Polski i innych europejskich krajów.

Inwestycje polskie w Chinach

Według danych NBP z 2023 roku wartość polskich inwestycji w Chinach wyniosła 320 mld EUR (wliczając Hongkong). Największe polskie podmioty prowadzące działalność w ChRL, takie jak KGHM, Selenia, Davis, Aiut, Aero AT, Sanok Rubber Company, Maflow, Famur, Grenevia, Fasing, Solution4Labs, VTS Group czy Hatrans w większości przypadków prowadzą działalność produkcyjną w Chinach poprzez spółki *Joint Venture* z partnerem chińskim.

6. Dostęp do rynku i warunki prowadzenia działalności gospodarczej

Spośród barier, z którymi mierzyć się muszą polscy eksporterzy i inwestorzy, wskazać należy w pierwszym rzędzie:

A. Bariery weterynaryjne:

- Zakaz importu polskiej wieprzowiny z powodu epidemii ASF – brak uznawania zasady regionalizacji;
- Zakaz importu polskiego drobiu z powodu występowania przypadków HPAI – brak uznawania zasady regionalizacji;
- Długotrwałe procedury zatwierdzania produktów pochodzenia zwierzęcego oraz zatwierdzania przedsiębiorstw do eksportu na rynek chiński.

B. Bariery fitosanitarne:

- Konieczność przeprowadzenia uciążliwych procedur analizy ryzyka dla produktów pochodzenia roślinnego (zwłaszcza warzyw i owoców);
- Brak stosowania przez Chiny zasady *pre-listingu* w dostępie do rynku chińskiego dla polskich produktów rolno-spożywczych;

- Długotrwałe i uciążliwe wymogi odnośnie rejestracji zakładów eksportujących produkty spożywcze i napoje do Chin.

C. Bariery techniczne:

- Rygorystyczne wymagania certyfikacji w imporcie kosmetyków i farmaceutyków;
- Restrykcyjne i niekompatybilne z rozwiązaniami międzynarodowymi standardy techniczne dla importowanych mebli;
- Ograniczenia i cenzura gier komputerowych;
- Restrykcyjne wymogi regulacyjne dla wyrobów medycznych;
- Utrudnienia dla importu sprzętu medycznego oraz dyskryminacja importowanych urządzeń na chińskim rynku (polityka *Buy Chinese*);
- Zakaz importu produktów z drewna jesionowego z Europy;
- Konieczność przeprowadzenia podwójnych badań wyrobów włókienniczych.

Do powyższego należy dodać również występujące w Chinach problemy o charakterze systemowym, w tym zwłaszcza:

- Nierespektowanie przepisów IPR (naruszanie praw autorskich, rejestracja lub zakup znaków towarowych zgłoszonych w złej wierze), przymusowy transfer technologii;
- Restrykcje dla inwestycji zagranicznych: Chiny utrzymują ograniczenia w zakresie inwestycji zagranicznych w wybranych sektorach, do których należą m. in.: ICT, finansowy, usługi dostawcze, media, usługi prawne, opieka zdrowotna, sektor motoryzacyjny, kolejowy, budowlany, zaawansowana inżynieria oraz surowcowy. Inwestycje zagraniczne w powyższych sektorach są często zabronione, ewentualnie wymagany jest większościowy udział chiński lub zastosowanie szczególnej formy prawnej (*joint venture*);
- Restrykcyjne środki bezpieczeństwa w sektorze IT i cyfrowym (m. in. Regulacje MLPS);
- Uciążliwa obowiązkowa certyfikacja chińska – dla większości przedsiębiorców UE, główną przeszkodą w eksporcie i handlu z Chinami jest stosowanie przez Chiny obowiązkowej certyfikacji chińskiej (*China Compulsory Certification - CCC*). Otrzymanie certyfikatu CCC jest wyjątkowo uciążliwe, pracochłonne i kosztowne. Problem ten dotyczy zwłaszcza sektora IT, motoryzacyjnego, ceramicznego, meblarskiego, maszynowego, odzieżowego i obuwia;
- Wymogi *local content* (polityka *Buy Chinese*) - dyskryminacja przedsiębiorstw zagranicznych zwłaszcza w zamówieniach rządowych;

- Utrudniony dostęp do surowców – Chiny stosują szereg restrykcji, tj. licencje i kwoty eksportowe, cła eksportowe oraz inne wymagania administracyjne w dostępie do surowców (np. metali ziem rzadkich, wolframu i molibdenu), mających strategiczne znaczenie dla rozwoju poszczególnych sektorów i technologii. W sierpniu 2023 r. wprowadzono daleko idące w zakresie kontroli eksportu regulacje dot. kontroli eksportu galu i germanu oraz ich pochodnych i związków chemicznych. Dodatkowe ograniczenia w eksporcie metali ziem rzadkich wprowadzono wiosną 2025 r.
- Zróżnicowanie procedur administracyjnych na poziomie centralnym i prowincji;
- Problemy z komunikacją biznesową i dostępem do informacji – związane m. in. z blokowaniem zagranicznych komunikatorów i stron internetowych;
- Narastająca polityzacja środowiska biznesowego – obowiązek tworzenia komórek Komunistycznej Partii Chin we wszystkich przedsiębiorstwach zarejestrowanych w Chinach, nie wyłączając firm z kapitałem zagranicznym;
- Częste przypadki oszustw biznesowych, wobec których zagraniczne placówki dyplomatyczne nierzadko pozostają bezsilne.

7. Działania na rzecz rozwoju dwustronnej współpracy gospodarczej (2017-2024)

- **8 czerwca 2017 r.** w Ningbo (ChRL) odbyło się posiedzenie polsko-chińskiej Wspólnej Komisji ds. Współpracy Gospodarczej. Współprzewodniczyli mu minister P. Choraży, podsekretarz stanu w MR, oraz wiceminister handlu ChRL, Fu Ziying.
- **6-7 czerwca 2018 r.** minister T. Kościński, podsekretarz stanu w MPiT, wziął udział w spotkaniu ministrów handlu i gospodarek państw Europy Środkowo-Wschodniej i Chin w Ningbo (format „16+1”), a także odbył spotkanie z wiceministrem handlu ChRL, Ren Hongbing i wystąpił jako mówca w sesji otwierającej *China-CECC Investment & Cooperation Symposium*.
- **17 września 2019 r.** minister przedsiębiorczości i technologii J. Emilewicz przyjął delegację Centrum Badań Rozwoju Rady Państwa ChRL na czele z wiceprzewodniczącym tej instytucji, ministrem Wang Ashun.
- **5-6 listopada 2018 r.** minister T. Kościński, podsekretarz stanu w MPiT, wspólnie z ministrem rolnictwa i rozwoju wsi J.K. Ardanowskim i szefem gabinetu politycznego Prezesa Rady Ministrów M. Suskim wziął udział w I edycji targów China International Import Expo w Szanghaju.

- **7 listopada 2018 r.** minister T. Kościński, podsekretarz stanu w MPiT, złożył wizytę w Hongkongu, w trakcie której odbył spotkania z przedstawicielami Specjalnego Regionu Administracyjnego Hongkong: Elizą Man-ching (Permanent Secretary for Commerce and Economic Development), Raymondem Yip (Deputy Executive Director, Hong Kong Trade Development Council), Vincentem Lee (Executive Director, Hong Kong Monetary Authority) i Johnny'm Chan Kwong-ming (Chinese General Chamber of Commerce).
- **22 listopada 2018 r.** minister T. Kościński, podsekretarz stanu W MPiT, złożył wizytę w Chengdu, w której trakcie wziął udział w otwarciu Zagranicznego Biura Handlowego PAIH oraz odbył spotkanie z przedstawicielami władzy prowincji Syczuan.
- **20-21 września 2019 r.** minister M. Ociepa, sekretarz stanu w MPiT, wziął udział w 16. Edycji targów China-ASEAN Expo w Nanning, w trakcie której Polska pełniła funkcję „specjalnego kraju partnerskiego”. Minister odbył spotkania z wicepremierem ChRL Han Zheng, wiceministrem handlu ChRL Yu Jianhua, a także gubernatorem regionu autonomicznego Guangxi-Zhuang Chen wu.
- **5 czerwca 2024 r.** w Warszawie odbyło się posiedzenie polsko-chińskiej Wspólnej Komisji ds. Współpracy Gospodarczej, któremu przewodniczyli sekretarz stanu w MRiT J. Tomczak i wiceminister handlu ChRL Ling Ji.
- **22-26 czerwca 2024 r.** Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda złożył wizytę państwową w Chińskiej Republice Ludowej w Pekinie i spotkał się z Przewodniczącym Chińskiej Republiki Ludowej Xi Jinping, a także z Premierem Chińskiej Republiki Ludowej Li Qiang i Przewodniczącym Stałego Komitetu Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych Zhao Leji. Wśród umów i porozumień podpisanych w czasie wizyty były: memorandum porozumienia między Ministrem Rozwoju i Technologii RP a Ministerstwem Handlu ChRL ws. promowania dwustronnej współpracy w handlu oraz memorandum porozumienia między Ministrem Rozwoju i Technologii RP a Ministerstwem Handlu ChRL ws. promowania dwukierunkowej współpracy inwestycyjnej.

8. Potencjalne dziedziny współpracy

Chiny są ogromnym rynkiem o popycie na duże ilości towarów. W 2022 r. wartość chińskiego importu towarowego przekroczyła 270 mld USD. W toku dotychczasowej współpracy gospodarczej z Chinami zidentyfikowano następujące sektory, w których polscy przedsiębiorcy potencjalnie mogą odnieść sukces eksportowy w Chinach.

Artykuły rolno-spożywcze

W Chinach systematycznie rośnie popyt na zagraniczne produkty rolno-spożywcze. Jest on napędzany wzrostem zamożności społeczeństwa, które przywiązuje coraz większą wagę do jakości kupowanej żywności, a także niewystarczającą produkcją krajową. W 2022 r. wartość chińskiego importu artykułów rolno-spożywczych sięgnęła 261,4 mld USD.

Do najbardziej perspektywicznych produktów eksportowych do Chin można zaliczyć: przetwory mleczarskie i ich komponenty, produkty spożywcze dla niemowląt i dzieci, zboża i produkty zbożowe, mięso drobiowe, wyroby cukiernicze i czekoladę, świeże owoce i warzywa (także mrożone i ich przetwory), półprodukty dla przemysłu spożywczego.

Ochrona środowiska („zielone technologie”)

Ochrona środowiska zajmuje od kilku lat coraz ważniejsze miejsce w polityce gospodarczej rządu ChRL.

Spśród urządzeń i usług środowiskowych, które mają szansę znaleźć nabywców na rynku chińskim wymienić można m. in. usługi realizacji kompletnych projektów inwestycyjnych (oczyszczalnie ścieków, stacje uzdatniania wody, stacje utylizacji odpadów stałych, filtry), urządzenia do monitoringu jakości wody lub jej uzdatniania do spożycia, urządzenia do monitoringu i kontroli jakości powietrza, sprzęt i rozwiązania w zakresie recyklingu surowców wtórnych, sprzęt i rozwiązania w zakresie separacji lub sortowania odpadów stałych, urządzenia związane z rewitalizacją gleb i obszarów pokopalnianych.

Maszyny i urządzenia wykorzystywane w górnictwie i energetyce

Czynnikiem sprzyjającym rozwojowi eksportu maszyn górniczych jest utrzymujący się na wysokim poziomie popyt, który ma związek także z rozwojem pokrewnych branż przemysłu (budownictwo drogowe, hydroenergetyka), w których występuje zapotrzebowanie na sprzęt o podobnej jakości i specyfikacji technicznej. Perspektywy wzrostu eksportu do Chin mają również różne maszyny i urządzenia dla sektora energetyki.

W tym kontekście wskazać można m. in.: maszyny i urządzenia górnicze oraz urządzenia zwiększające bezpieczeństwo pracy w górnictwie, technologie wytwarzania energii i urządzenia energetyczne, a także technologie ciśnieniowego zgazowania węgla.

Meble

Wraz z bogaceniem się społeczeństwa chińskiego rośnie popyt na trwałe dobra konsumpcyjne, takie jak meble. Wyposażenie gospodarstwa domowego nie jest traktowane tylko jako konieczność; ma ono raczej charakter estetyczny i coraz częściej stanowi ważny symbol statusu społecznego. Od 2004 roku, Chiny są największym eksporterem mebli, a od 2009, ich głównym konsumentem.

Bursztyn

Zakłady w Chinach przerabiają rocznie od kilkudziesięciu do nawet kilkuset ton bursztynu. Zapotrzebowanie na bursztyn stale rośnie, wraz z bogaceniem się tutejszego społeczeństwa. Bursztyn, uważany przez wielu chińskich konsumentów za jeden z siedmiu szczęśliwych kamieni Buddy, wciąż stanowi jedną z wizytówek Polski na chińskim rynku.

9. Polskie placówki dyplomatyczne i handlowe w ChRL

Ambasada RP w Pekinie

Ambasador Jakub Kumoch

1 Ritan Rd., 100600 Beijing, P. R. China

tel.: +86 10 853 17 100 (w godzinach 8:30 – 16:30 czasu chińskiego)

faks: +86 10 653 21 745

e-mail: pekin.amb.sekretariat@msz.gov.pl

<https://www.gov.pl/web/chiny/ambasada-rp-w-pekiniu>

Konsulat Generalny RP w Szanghaju

Konsul Generalny Adam Bralczyk

618 Jianguo Xi Lu (West Road) 200031 Shanghai, P. R. China

tel.: +86 21 6433 9288 , +86 21 6433 4735 (od poniedziałku do piątku w godz. 8:00-16:00)

faks: +86 21 6433 0417

e-mail: shanghai@msz.gov.pl

<https://www.gov.pl/web/chiny/konsulat-generalny-w-szanghaju>

Konsulat Generalny RP w Kantonie

Konsul Generalny Piotr Nowotniak

Shamian Dajie 63 Liwan District 510130 Guangzhou, P. R. China

tel.: +86 20 8121 9993, +86 20 8121 9994 (od poniedziałku do piątku, z wyjątkiem świąt polskich i chińskich, w godzinach w godz. 8:30-16:30)

faks: +86 20 8121 9995

e-mail: kanton.kg.sekretariat@msz.gov.pl

<https://www.gov.pl/web/chiny/konsulat-generalny-w-kantonie>

Konsulat Generalny RP w Hongkongu

Konsul Generalny Michał Kołodziejcki

Room 2506, Hopewell Centre, 183 Queen's Road East, Wanchai, Hong Kong

tel.: +852 2840 0779 (od poniedziałku do piątku w godz. 10:00-16:00 HKT)

faks: +852 2596 0062

e-mail: hongkong.kg.info@msz.gov.pl

<https://www.gov.pl/web/chiny/konsulat-generalny-rp-w-hongkongu>

Zagraniczne Biuro Handlowe PAIH S.A. w Szanghaju

Dr Andrzej Juchniewicz – kierownik

Suite 1708, Cross Tower, No. 318 Fuzhou Road, Huangpu District, 200001 Shanghai, P. R. China

tel.: +86 133 860 805 17

zbh.szanghaj@paih.gov.pl

<https://www.paih.gov.pl/rynki-zagraniczne/chiny/>

10. Chińskie placówki dyplomatyczne i handlowe w Polsce

Ambasada ChRL w Warszawie

Ambasador Lu Shan

ul. Bonifraterska 1, 00-203 Warszawa

Tel.: (22) 831 38 36

e-mail: protocol@chinaembassy.org.pl (sprawy dotyczące działań ambasadora)

<http://pl.china-embassy.gov.cn/pol/>

Konsulat Generalny ChRL w Gdańsku

TYMCZASOWO ZAMKNIĘTY

Al. Grunwaldzka 1, 80-236 Gdańsk

Tel.: (58) 340 26 20

e-mail: gdansk@csm.mfa.gov.cn

China Council for the Promotion of International Trade – Representative Office in Poland

Wang Jupeng – sekretarz generalny

Ul. Królewska 18, 00-103 Warszawa

Tel. PL: +48 22 255 68 51

Tel. CH: +48 22 255 68 53

e-mail: biuro@sinocham.pl